

'IK HEB GEWOON ALTIJD MAZZEL'

Ex-marktkoopman René Ronkel (49) had en heeft een topleven. Toch hebben endeldarmkanker en de daaropvolgende verwijdering van endeldarm en anus (ook wel rectumamputatie genoemd) hun sporen nagelaten: hij heeft een stoma en last van zit-, incontinentie- en erectieproblemen. Daarnaast is er die allesoverheersende moeheid, die zijn plannen steeds weer dwarsboomt. Maar René is er de man niet naar om bij de pakken te gaan neerzitten. Dus zoekt hij nu een nieuwe missie in zijn leven.

Hij hangt licht achterover in zijn zachtlederen stoel. Recht-op zitten is pijnlijk, sinds hij twee jaar geleden een rectumamputatie onderging. René Ronkel vertelt wat daaraan voorafging: 'In 2004 zat er bij het afvegen op het toilet een pennenstreepje bloed op het wc-papier. Mijn ontlasting zag er normaal uit, dus ik besteedde er verder geen aandacht aan. Zes weken later gebeurde hetzelfde.

Mijn vrouw Marian en ik hadden in die tijd samen een marktkraam met schoenen op de Albert Cuyp. Op een dag reden we naar de groothandel in Waal-

'Zonder dat radiospotje was ik nooit op het idee gekomen naar de dokter te gaan'

wijk, toen we een spotje van de Maag Lever Darm Stichting op de radio hoorden. "Zorg dat je er op tijd bij bent" was de strekking.

Als ik dat spotje niet gehoord had, was ik nooit op het idee gekomen naar de dokter te gaan. Nu ging ik voor de zekerheid toch maar even. De huisarts dacht aan een poliepje en stuurde me door naar het AMC. Ik bleek endeldarmkanker te hebben, gelukkig zonder uitzaaiingen in lever en longen. Paniek? Nee, helemaal niet. Ik dacht: als dit het moet zijn, heb ik in elk geval 47 topjaren gehad. Ik had een heel fijne vader en moeder, kon goed leren en lootte in voor een studie tekenen/handvaardigheid waarvoor veel anderen werden uitgeloot. Verder heb ik zonder geld de halve wereld rondgereisd en daarna 22 goede zakelijke jaren gehad met de marktkraam. Daarbij heb ik ook nog eens veel goede vrienden en vriendinnen, een lieve vrouw, een fijne zoon, schoondochter en kleinzoon. Ik heb gewoon altijd mazzel!

Onderlijf van een olifant

De tumor was iets groter dan vier bij vier centimeter en zat vlak boven de anus. Het gezwel was door de darmwand

heen gegroeid en zat al in de eerste lymfeklier. De arts vertelde dat de tumor, een gedeelte van de darm en

zonodig ook de prostaat zouden worden verwijderd. Tegelijkertijd zou René Ronkel een stoma krijgen. 'Maar eerst moest ik bestraald worden, want dan had ik 10 procent meer overlevingskans,' vertelt hij. 'Dat leek me nauwelijks de moeite waard, maar volgens de arts was 10 procent in mijn geval heel veel. Daar schrok ik van.'

René Ronkel werd vijf dagen lang aan vier kanten bestraald. 'De bestralingsdosis was dermate hoog dat ik pijn in mijn buik zou krijgen, beroerd zou worden en mijn ontlasting zou laten lopen. Dus namen we een vuilniszak en verschooning mee in de auto. Maar ik heb he-le-maal nergens last van gehad. Ook daar was weer de mazzel die ik altijd heb in mijn leven.'

In februari 2005 is René Ronkel succesvol geopereerd door middel van een (nog experimentele) kijkoperatie. Zijn prostaat kon blijven zitten. Hij vertelt: 'De dag na de operatie had ik het onderlijf van een olifant, zo opgezwollen was het. Maar ik voelde me goed. Mijn bloeddruk, temperatuur en hartslag waren weer top; de zuster was er verbaasd over. Wéér had ik mazzel. Mijn stoma ging na twee dagen werken. Hij deed het keurig. Het was meteen mijn dingetje.'

En dat is het nog steeds: een heel fijn dingetje. Ik heb nooit gedacht: hè, wat vervelend!

Na vijf dagen mocht hij naar huis, terwijl de arts van tevoren had gezegd dat hij drie weken in het ziekenhuis moest blijven.

Niet meer de oude

'Het herstel verliep zó vlot, dat ik dacht wel weer de oude René te worden. Maar dat is niet zo, merk ik. Ik blijf last houden van complicaties. Ik heb behoorlijk grote plasproblemen. Als ik moet, moet ik ook meteen. Ik kan het niet even ophouden. Als ik hoest of heel moe ben, druppel ik. 's Ochtends bij het opstaan ook. Dan denk ik wel eens: jongens, jongens... Maar daar heb je speciale inlegkruisjes voor, dus die gebruik ik nu. De stabiliteit in mijn bekken is weg. Daardoor heb ik vrij veel onderrugklachten. 's Ochtends moet ik heel rustig uit bed komen en onder de douche warm water over mijn rug laten lopen voor ik in beweging kan komen. Vroeger was ik in tien minuten klaar, nu ben ik anderhalf uur bezig. Zitten gaat slechter dan ik had gevreesd. Als ik op een harde stoel moet zitten, is dat erg vermoeiend. Ik heb een aangepast kussen aangevraagd om overal mee naartoe te kunnen nemen.

*'Mijn hoofd wil meer dan mijn lichaam aankan.
Daar loop ik momenteel tegenaan'*

Verder is René Ronkel impotent geworden. 'Ik heb Viagra gehad en medicijnen die ik via een buisje in mijn plasbuis moest inbrengen. Het hielp niks. Nu injecteer ik een medicijn met een naald. Dat werkt wel, maar het is geen feest. Ik zei tegen de verpleegkundige: "Ik weet niet of ik daar wel zin in heb." Zij antwoordde: "René, je bent te jong: je gáát het doen." Zij heeft me erdoorheen geholpen. Gelukkig heb ik aan Marian een lekkere meid, die hier goed mee kan omgaan. Ook dat zakje op mijn buik vindt zij geen probleem.'

Vermoeidheid

'Een heel vervelende complicatie is het feit dat ik zo snel moe ben,' gaat René Ronkel verder. 'Ik dacht dat ik wel weer aan het werk zou kunnen op de markt en heb dat ook even geprobeerd. Het ging echt niet. Als ik één dag had gewerkt, moest ik twee dagen rusten. Ik heb het bedrijf moeten opgeven en dat viel me heel zwaar. Marian was al twee jaar eerder gestopt vanwege gewrichtsklachten.

Van die vermoeidheid heb ik ook last als ik bijvoorbeeld even bij vrienden op bezoek ben geweest of een uurtje heb gewandeld. Als ik daarna niet ga rusten, word ik knorrig. Het wrange is dat ik ben goedgekeurd om weer fulltime aan het werk te gaan, bijvoorbeeld als telefonist. Maar dat red ik nooit! Van alleen stom zitten word ik al moe. Ik wil graag werken, maar geen volledige werkweek. Daarom ben ik nu in beroep tegen mijn volledige goedkeuring.

Weet je wat lastig is? In mijn hoofd ben ik nog dezelfde René als vroeger. Daardoor wil ik meer dan mijn lichaam aankan. Daar loop ik momenteel behoorlijk tegenaan. Ik heb nog steeds een heel fijn leven, maar het kan niet

blijven bij vrienden en familie bezoeken, vakantie vieren, een wandeling maken en een beetje op de bank liggen.' Daardoor wil René Ronkel er een invulling bij. 'Ik ben aan het kijken of ik vrijwilligerswerk kan doen en bijvoorbeeld een luisterend oor kan bieden aan mensen die kanker hebben. Of aan mensen die een stoma krijgen en het moeilijk vinden dat te accepteren. Ik wil ze graag laten zien hoe zo'n stoma er nou uitziet en werkt. Het zou fijn zijn als ik met mijn ervaring andere mensen verder op weg kan helpen.'

Saskia Engbers